

Ve dvoře se bude hrát o komunikaci, demokracii, individualitě i anonymitě

Jedinou premiérou této divadelní sezony na Malé scéně ve dvoře bude hra Frédérica Sonntaga s názvem George Kaplan.

Rozhovor

LUKÁŠ DUBSKÝ

Hru George Kaplan mohli pardubičtí diváci vidět v české premiéře v podobě scénického čtení. Slavila úspěch, a tak nyní režisérka **LINDA DUŠKOVÁ** (na snímku) přichází s regulérní inscenací tohoto francouzského textu. Na Malé scéně ve dvoře se diváci mohou těšit i na netradiční uspořádání hlediště.

Hru George Kaplan jste ve Východočeském divadle uvedla nejprve ve formě scénického čtení. V čem se bude ta regulérní inscenace lišit?

V hodně věcech. Jevištní skica se zkouší pouze čtyři dny, zatímco inscenace šest týdnů, takže ten rozdíl je poměrně markantní. Do prostoru jsme zapojili multimediální systém, pracujeme s kamerami a záznamy z nich. Snažíme se posunout význam textu, ve skice to byla taková fragmentární fraška a my se tomu nyní pokoušíme přidat další vrstvu.

Co je pro vás na té hře nejzajímavější? Čím vás text oslovil?

Oslovuje mě na něm hned několik věcí. Baví mě třeba průsečík mezi francouzskou a českou kulturou, který v té hře tvoří vztah k jazyku. Všechny tři části hry začínají na nějakém zasedání a je to hodně o tom, jak spolu jednáme, jaké máme komunikační tiky ve společnosti. Líbí se mi, že je vše ve hře řešené s nadsázkou, ale zároveň to pojednává i schéma demokracie, proč nejsme schopní žít v anarchii... Jako hlavní jevištní řešení jsme využili téma sledování a paranooi. Ve všech částech této hry někdo někoho nahrává na kameru nebo má aspoň dojem, že ho někdo sleduje. Je tu všudypřítomná konspirační teorie, že nad námi stojí nějaká neviditelná vláda.

Jaké jste pro inscenaci zvolila scénické řešení?

Zůstává zachován frontální vztah mezi jevištěm a hledištěm, ale část diváků bude sedět u stolečků s monitory. Je to uděláno do kabaretního zasedacího prostoru, aby všichni diváci byli součástí zasedání, která se před nimi odehrávají.

Hledala jste na tuto francouzskou hru nějaký nový úhel pohledu, nebo jste vycházela z konceptu, který jste vytvořila pro scénické čtení?

My jsme to hodně změnili. Kvůli scénickému čtení jsme museli hru dostkrát a zůstalo to takové konverzační a lehké. Hra vlastně nemá konec, končí filmovým stříhem a jde to do ztracena. Závěr jsme nyní interpretovali nově. Dalším tématem je pro nás vztah individualita ke společnosti – jak se ztrácejí individuální příběhy v anonymitě.

Obsazení je až na Milana Němce a Petru Janečkovou jiné než u scénického čtení. Tady se asi inscenace na Malé scéně musela podřídit celosouborovce Zamilovanému Shakespeare, že?

Přesně tak. My jsme dokonce museli změnit jednu postavu z muže na ženu, protože jsme neměli dostatek herců. Museli jsme to řešit s autorem hry Frédéricem Sonntagem. Ten byl zásadně proti tomu, aby se měnilo pohlaví jakékoliv jiné postavy hry než té, která je nazvána jako D a kterou bude hrát Petra Janečková. Jiné obsazení ale nakonec vnímám jako výhodu, dokonce jsem Milanovi i Petře

dala jiné role, než jaké hráli předtím.

V původním dramaturgickém plánu, který divadlo představilo, byla ve vaší režii plánována hra Proti lásce. Proč došlo ke změně?

Od začátku byl v plánu George Kaplan, ale pak jsme to změnili právě kvůli obsazení, jelikož to vypadalo, že nebu-

deme moci změnit pohlaví postavy a v hereckém týmu nebude dostatek mužů. Tak jsme hledali hru, kam by se dalo obsadit dost žen, a vybrali jsme si téma Proti lásce. (smích) Nakonec to ale vypadalo na příliš velké množství kompromisů, hru bychom museli přepsat, tak jsme se zase vrátili k návrhu, který jsme původně smetli ze stolu.

Vy jste dlouhou dobu žila v Paříži, než jste se nedávno vrátila zpět do Čech. Kde máte nyní více pracovních závazků?

Teď je to asi padesát na padesát. Už poslední dva roky jsem se snažila tak trochu vrátit do Čech a jezdila jsem sem opravdu hodně. Už se to ale nedalo vydržet, za jeden rok jsem třeba dvacetkrát letěla tam a zpátky. Nyní se to snažím zařídit tak, abych měla víc práce tady, ale tuhle sezonu to ještě asi bude půl na půl.

Čím se francouzské pojetí divadla liší od toho českého? Jsou tam nějaké zásadní rozdíly?

Rozdílů je hrozně moc, ale nedá se o nich příliš mluvit, aby to nebylo generalizující. Těch divadelních proudů je ve Francii strašně množství. Rozdíly začínají už u bezpečnostních předpisů – Francouzi jsou hrozně striktní, od útoků v Paříži už například na jevišti neuděláte absolut-

ní tmu, jelikož všude září silně osvětlené nápisy Nouzový východ. Zásadní rozdíl je také v tom, že ve Francii de facto nefunguje systém kamených divadel a stálých angažmá. V Paříži takhle fungují jen asi čtyři divadla, ta ostatní jsou produkční domy, do kterých jezdí nezávislé divadelní společnosti. Vytváří to neuvěřitelné konkurenční prostředí. Rozdíl je také v tom, že ve Francii udělá režisér maximálně jednu inscenaci ročně, zatímco v Čechách, když se chce uživit, musí udělat aspoň čtyři.

Měla hra George Kaplan ve Francii úspěch?

Měla tam obrovský úspěch. Byla napsána v roce 2013 během rezidence Frédérica Sonntaga v Dánsku, kde měla premiéru dokonce dřív než ve Francii. Francouzská inscenace měla spoustu repríz a hra pak byla přeložena do 13 jazyků, takže se nyní hraje po celém světě.

Co vás čeká za práci, až v Pardubicích dozkoušíte George Kaplana?

Nejprve budu pro pražské Divadlo Letí dělat scénickou skicu v rámci Pražského divadelního festivalu německého jazyka. Poté jedu pracovat do Paříže připravovat inscenaci Macbeth, kterou chystám v příští sezoně. A od ledna budu zkoušet v Divadle Alfa v Plzni.